

Tiesību aktu projekti

Noteikumi par aizliegumu veikt tādu mārketingu noteiktiem pārtikas produktiem un dzērieniem, kas vērsts uz bērniem

1. pants. Mērķis

Šo noteikumu mērķis ir veicināt veselību, novēršot ar uzturu saistītas slimības iedzīvotāju vidū, aizsargājot bērnus no kaitīga mārketinga.

2. pants. Darbības joma

Šie noteikumi attiecas uz I pielikumā aprakstīto pārtikas produktu mārketingu. Šie noteikumi attiecas arī uz Svalbāru.

3. pants. Definīcijas

Šajos noteikumos piemēro šādas definīcijas:

- a) "bērni" ir bērni, kas jaunāki par 18 gadiem;
- b) "mārketinga" ir jebkāda veida saziņa vai darbība mārketinga nolūkos. Mārketinga nolūks pastāv, ja saziņas vai darbības mērķis ir veicināt pārdošanu patērētājiem;
- c) "sponsorēšana" ir jebkāda veida tāds publisks vai privāts ieguldījums pasākumā, uzņēmumā vai personā, kura mērķis ir veicināt produktu pārdošanu patērētājiem vai tieši vai netieši ietekmēt to.

4. pants. Mārketinga aizliegums

Ir aizliegts veikt tādu mārketingu I pielikumā norādītajiem produktiem, kas vērsts uz bērniem.

Par uz bērniem vērstu mārketingu I pielikumā norādītajiem produktiem vienmēr uzskatu šādus pasākumus:

- a) reklāma kinoteātros saistībā ar filmām, kas īpaši paredzētas bērniem līdz 13 gadu vecumam un sākas pirms plkst. 18.30;
- b) visu veidu sacensības ar vecuma ierobežojumu, kas ir mazāks par 18 gadiem;
- c) degustācijas un paraugu izplatīšana bērniem;
- d) īpaši displeji, kuru noformējums, saturs vai dizains var būt pievilcīgs bērniem, piemēram, valodas, krāsu, efektu, attēlu izmantošanas, animācijas vai zīmētu tēlu dēļ;

Novērtējot, vai I pielikumā minēto produktu mārketinga ir vērsts uz bērniem, veic vispārēju novērtējumu, kurā var ņemt vērā šādas sastāvdaļas:

- a) tas, vai produktu galvenokārt patērē bērni un vai tas ir īpaši pievilcīgs bērniem;
- b) vai mārketinga ir tāda noformējuma, satura vai dizaina veidā, kas var būt pievilcīgs bērniem, piemēram, valodas, krāsu, efektu, attēlu izmantošanas, animācijas vai zīmētu tēlu dēļ;
- c) mārketinga laiks un vieta;
- d) vai ir iesaistīti bērni vai personas, kas var īpaši piesaistīt bērnus;
- e) dāvanu, rotaļlietu, kuponu, atlaižu, kolekcionējamo priekšmetu, konkursu vai spēļu izmantošana, kas var būt īpaši pievilcīga bērniem.

Neatkarīgi no tā, vai mārketingu ir paredzēts bērniem, I pielikumā minēto produktu mārketingu nedrīkst notikt tā, lai mudinātu pieaugušos iegādāties produktu bērniem.

Jāņem vērā, ka bērni var redzēt vai dzirdēt visu reklāmu, un tādēļ I pielikumā minēto produktu mārketingā jāievēro īpaša piesardzība.

5. pants. Ierobežojumi produktu izvietojumam tirdzniecības vietā

Produktus, kas norādīti I pielikumā, neizvieto tirdzniecības vietās saistībā ar citiem produktiem un pakalpojumiem, kas piesaista bērnus, piemēram, rotaļlietām, bērnu grāmatām, spēlēm utt.

6. pants. Atbrīvojumi no mārketinga aizlieguma

Ir atļauts mārketingu šādā veidā:

- a) sponsorēšana, kas ietver tikai sponsora uzņēmuma nosaukuma un logotipa izmantošanu;
- b) produkta dizains;
- c) iepakojums un iesaiņojums, ja vien tajā nav izmantoti pievilināšanas efekti, kā norādīts 4. panta 3. punkta e) apakšpunktā, lai mudinātu bērnus iegādāties I pielikumā norādītos produktus, vai ir tādā veidā, ka produkts ir sekundārs;
- d) parasta preču izstādīšana tirdzniecības vietā;
- e) skaidra produkta informācija tīmekļa vietnēs un saistībā ar tirdzniecības vietu.

7. pants. Uzraudzība un pārsūdzības

Veselības direktorāts uzrauga šos noteikumus un var pieņemt nepieciešamos lēmumus, skatīt Pārtikas likuma 23. pantu.

Šādus lēmumus var pārsūdzēt Tirdzniecības padomē.

8. pants. Piespiedu naudas sodi

Ja uzņēmums neizpilda atsevišķu lēmumu noteiktajā termiņā, Veselības direktorāts var piemērot piespiedu naudas sodu saskaņā ar Pārtikas likuma 26. pantu.

9. pants. Naudas sodi par pārkāpumiem

Ja uzņēmums ar nodomu vai nolaidības dēļ pārkāpj šo noteikumu 4. panta 1. vai 4. punktu vai 5. pantu, Veselības direktorāts saskaņā ar Pārtikas likuma 26.a panta nosacījumiem var piemērot naudas sodus par pārkāpumu līdz četriem procentiem no uzņēmuma gada apgrozījuma vai līdz 50 G, kur lielākā summa veido augšējo robežu.

Lemjot par to, vai ir jāuzliek naudas sods par pārkāpumu, un nosakot naudas sodu, cita starpā var apsvērt šādus faktorus:

- a) pārkāpuma smagums un ilgums;
- b) vainas pakāpe;
- c) jebkādi iepriekšēji šo noteikumu pārkāpumi;
- d) par to, vai pārkāpums ir skāris vairākas personas;
- e) Valsts pārvaldes likuma 44. panta trešajā daļā un 46. panta otrajā daļā minētie faktori.

10. pants. Pārejas noteikumi

Līdz (6 mēnešiem pēc stāšanās spēkā), ir atļauti mārketinga pasākumi, uz kuriem attiecas 4.

un 5. pantā minētie aizliegumi, bet kuri ir īstenoti pirms noteikumu stāšanās spēkā.

11. pants. Stāšanās spēkā

Šie noteikumi stājas spēkā (*datums*).

I pielikums Noteikumiem ... par noteiktu bērniem paredzētu pārtikas produktu un dzērienu mārketinga aizliegumu

Pārtikas produktu un dzērienu kategorijas	Dažādās pārtikas produktu kategorijās iekļautie produktu veidi un piemēri	Aptvertie produkti / robežvērtības (norādīts uz 100 g / 100 ml lietošanai gatava produkta)
<p>1. Šokolādes un cukura konditorejas izstrādājumi, enerģijas batoniņi un saldie garnējumi / ziežamie produkti un deserti</p>	<p>Šokolāde un cukura konditorejas izstrādājumi, tajā skaitā:</p> <ul style="list-style-type: none"> - šokolāde un citi šokolādes izstrādājumi, ietverot tumšo un balto šokolādi un konditorejas izstrādājumus, - cukura konditorejas izstrādājumi bez kakao, ietverot želejas, vārītas konfektes, košļājamo gumiju, sūkājamās pastilas, karameles, lakricu, marcipāna konfektes. <p>Enerģijas batoniņi, tajā skaitā:</p> <ul style="list-style-type: none"> - riekstu batoniņi, proteīna batoniņi un granolas un graudaugu batoniņi. <p>Saldie garnējumi / ziežamie produkti, tajā skaitā:</p> <ul style="list-style-type: none"> - medus un šokolādes ziežamie produkti, saldie uz riekstu bāzes izgatavoti ziežamie produkti / sviesti un citi līdzīgi saldi garnējumi / ziežamie produkti, - ievārījums/marmelādes, "prim" (mīkstais un saldaiss ūkalu siers) un brūnais siers ar pievienotiem cukuriem vai (mākslīgajiem) saldinātājiem. <p>Saldie deserti, tajā skaitā:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pudiņi, krējuma deserti, desertu želejas, kompoti un šokolādes musi. 	<p>Attiecas uz visiem produktiem</p>
<p>2. Kūkas, cepumi un citi saldie un/vai treknie konditorejas izstrādājumi</p>	<p>Kūkas, cepumi un citi saldie un/vai treknie konditorejas izstrādājumi, tajā skaitā:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kūkas, cepumi un maizes izstrādājumi, piemēram, maizītes, smalkmaizītes, pīrāgi, konditorejas izstrādājumi, kruasāni, virtuļi, saldās vafeles un pankūkas, - sausie maisījumi kūku pagatavošanai, miltu maisījumi, mīkla panēšanai un 	<p>Attiecas uz visiem produktiem</p>

	minēto produktu mīklas.	
3. Uzskodas	Popkorns Sālīti rieksti un sālītu riekstu maisījumi, arī tādi, kas satur augļus	Attiecas uz visiem produktiem

	<p>Pikantie krekeri/cepumi un kliņģeri Citas uzkodas, tajā skaitā:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rīsu vai kukurūzas uzkodas, - uzkodas, kas pagatavotas no mīklas, - uzkodas no kartupeļiem, dārzeņiem, augļiem, ogām vai graudiem, kas ir čipsi/kraukšķi un tamlīdzīgi produkti, kā arī žāvēti augļi un ogas, - ekstrudētas uzkodas. 	
4. Saldējumi	<p>Saldējumi, arī tie, kas satur kakao, tajā skaitā:</p> <ul style="list-style-type: none"> - saldējumi uz krējuma un piena bāzes un augu izcelsmes aizstājēji, saldējumi uz ūdens bāzes, augļu saldējumi, sorbeti un saldēti jogurti. 	Attiecas uz visiem produktiem
5. Enerģijas dzērieni	<p>Enerģijas dzērieni Bezalkoholiskie dzērieni, kas satur vismaz 150 mg kofeīna litrā, atsevišķi vai kopā ar vienu vai vairākām citām vielām vai augu ekstraktiem.</p>	Attiecas uz visiem produktiem
6. Bezalkoholiskie dzērieni, augļu sīrupi / biezsulas un tamlīdzīgi	<p>Bezalkoholiskie dzērieni, augļu sīrupi / biezsulas un tamlīdzīgi, tajā skaitā:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezalkoholiskie dzērieni un citi līdzīgi saldie bezalkoholiskie dzērieni, piemēram, augļu un ogu dzērieni (gāzēti un negāzēti), ja tie neietilpst 7. dzērienu kategorijā, - augļu sīrups / biezsula, - ledus tēja, 	Attiecas uz visiem produktiem
7. Sulas un tamlīdzīgi	<p>Sulas un tamlīdzīgi, tajā skaitā:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sulas, nektāri un līdzīgi produkti, tostarp kokteiļi (no augļiem, ogām vai dārzeņiem), arī tādi, kas rekonstituēti no koncentrāta (ietver kokteiļus ar jogurtu/pienu, ja jogurts/piens nav galvenā sastāvdaļa), - augļu un dārzeņu nektāri, 	<ul style="list-style-type: none"> - Pievienotie cukuri > 0 g - Saldinātāji > 0
8. Piens un augu	<p>Piens un augu izcelsmes piens/dzērieni, tajā skaitā:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pievienotie cukuri

izcelsmes		> 0 g
-----------	--	-------

dzērieni	<ul style="list-style-type: none"> - visu veidu piens un augu izcelsmes piens/dzērieni, izņemot raudzētas šķirnes, sk. 10. pārtikas produktu kategoriju, - piena kokteiļi, - kafija un kafijas dzērieni, kas satur pienu vai augu izcelsmes pienu/dzērienus (kuru galvenā sastāvdaļa ir piens vai augu izcelsmes piens/dzērieni), ledus kafija. 	<ul style="list-style-type: none"> - Saldinātāji > 0
9. Brokastu pārslas	<p>Brokastu pārslas un citi graudaugu produkti, tajā skaitā:</p> <ul style="list-style-type: none"> - graudi, granola, musli, sauso putru maisījumi 	<ul style="list-style-type: none"> - Cukuri > 12,5 g - Pārtikas šķiedrvielas < 6 g
10. Jogurts un līdzīgi produkti	<p>Jogurts un fermentēta piena produkti, tajā skaitā:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jogurts, fermentēts aromatizēts piens un dzeramais jogurts, uz siera bāzes veidoti jogurta atdarinājumi. <p>Fermentēti, sabiezināti augu izcelsmes produkti un citi jogurta atdarinājumi</p> <ul style="list-style-type: none"> - ietver arī saliktos produktus, piemēram, jogurtus ar musli. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tauki > 3 g - Cukuri > 10 g - Saldinātāji > 0
11. Ātrās ēdināšanas ēdieni un saliktie ēdieni	<p>Ātrās ēdināšanas ēdieni un saliktie ēdieni</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ātrās ēdināšanas ēdieni: viegli pieejama pārtika, ko pārdod pilnībā sagatavotu, iespējams, karsētu un iesaiņotu. Tajā skaitā picas un picas uzkodas; sviestmaizes un vrapī/rullīši; hamburgeri maizē; ēdieni ar desām; frī kartupeļi; makaronu ēdieni, sagatavoti salāti; gatavie ēdieni, kas sastāv no ogļhidrātu un dārzeņu vai gaļas/zivju/pākšaugu kombinācijas, vai visām trīs sastāvdaļām kopā; zupas; putras (pilnībā sagatavotas). Tajā skaitā atsevišķas ātrās ēdināšanas ēdienu sastāvdaļas (piemēram, frī kartupeļi un vistas nageti), un katram ātrās ēdināšanas ēdienkartē iekļautajam produktam jāatbilst attiecīgās pārtikas/dzērienu kategorijas kritērijiem šajā tabulā. - Saliktie ēdieni: saliktie ēdieni, kas ir gatavi ēšanai, saldēti, atdzesēti vai konservēti (piemēram, tiek pārdoti pārtikas veikalos). Ietver picas, picas 	<ul style="list-style-type: none"> - Energētiskā vērtība > 950 kJ (225 kcal) - Piesātinātās taukskābes > 4 g - Sāls > 1 g

	uzkodas, sviestmaizes un vrapus/rullišus; gatavie makaronu ēdieni, sautējumi, zupas, putras un salāti; gatavie ēdieni, kas sastāv no ogļhidrātu un dārzeņu vai gaļas/zivju/pākšaugu kombinācijas, vai visām trīs sastāvdaļām kopā;	
--	--	--

Pārtikas likuma grozījumu projekts

2003. gada 19. decembra Likumā Nr. 124 par pārtikas ražošanu un pārtikas nekaitīgumu u. c. (Pārtikas likums) 26.a pantu izsaka šādā redakcijā:

26.a pants. *Naudas sodi par pārkāpumiem*

Uzraudzības iestāde var uzlikt naudas sodu par pārkāpumu uzņēmumiem, kuri tīši vai nolaidības dēļ pārkāpj noteikumus, kas izdoti saskaņā ar Pārtikas likuma 10. panta 3. punktu, ja noteikumos ir noteikts, ka par pārkāpumu var piemērot šādu sodu.

Ja pārkāpējs ir uzņēmums, kas ir daļa no grupas, uzņēmuma mātesuzņēmums un tās grupas mātesuzņēmums, kuras daļa ir uzņēmums, ir alternatīvie atbildīgie par summu. Mātesuzņēmuma maksāšanas pienākums ir izpildes pamats.

Ministrija normatīvajos aktos var noteikt, kādi apsvērumi var vai ir jāņem vērā, izvērtējot, vai uzliekams naudas sods par pārkāpumu.

Ministrija nosaka novērtēšanas noteikumus normatīvajos aktos. Ministrija var izdot normatīvos aktus par pārkāpuma naudas soda samaksu, tostarp par samaksas termiņiem, procentu likmēm un papildu maksām, ja pārkāpuma naudas sods nav samaksāts noteiktajā termiņā.

Uzraudzības iestādes tiesībām piemērot naudas sodus par pārkāpumiem iestājas noilgums pēc diviem gadiem. Termiņš tiek aprēķināts no brīža, kad noticis pārkāpums. Noilguma termiņš tiek apturēts, kad uzraudzības iestāde iepriekš paziņo vai pieņem lēmumu par naudas sodu par pārkāpumu. Ministrija var izdot papildu noteikumus par noilguma termiņiem, tostarp atkāpes no noteikumiem par noilguma termiņiem un noilguma termiņu apturēšanu attiecībā uz noteiktiem pārkāpumu veidiem.